

Varslene fra Berlin og London

Bergensere til sjofelt åtak mot tidl. NS-mann

Overdimensjonerer seg selv og vanhelliger sin kristne oppdragelse

Ung lærer av høy kvalitet søkes skandalisert på helt utilbørlige premisser

I Bergen er det blåst til ny strid om ansettelsen av Einar Tandberg Mathisen som lærer ved Nykrohnborg folkeskole. Mathisen ble etter krigen verdsatt til 12 års innesperring, slik så ihvertfall seierherrene på ham i 1945. Men hans kvalitet kom snart for dagen, etter endel år ble han friggitt, og Mathisen tok på utrolig kort tid både eksamen artium og lærerskoleeksamen. Deretter ble han som sagt lærer i Bergen. Avindsmenn var ute og gikk, men skolestyret sto på sitt, og dermed skulde det ha vært grunn til å håpe på at mannen måtte få arbeidsfred. — Nei, ellers takk. En ny aksjon mot Mathisens tilkjempede plass i samfunnet er under full utvikling. En merkelig liga, bestående av lege Salve Solheim, kontorsjef J. Stabell Hansen, lærer Lars Gjendem-sjø, lærer Harald Hundvin og postfullmektig Martin Johannessen, har sendt ut 10 000 flyveder for å vinne tilslutning til sitt forsøk på å få ham fjernet fra skolegjerningen. Abn...

legge våre rettsforfulgte etter okkupasjonsårene, tilleggdommer som kan komme til å koste dem både helse og liv. — Når skal det egentlig ta slutt med disse metodene? Ligaen hykler at den vil ivareta skolens interesser. Selv lærte de så lite i sin skoletid at de endog kommer til kort på skriftens enkleste bud.

Vi skal holde leserne underrettet om hvordan saken utvikler seg.

Fortsettes inne i bladet.

ZORLU
er utenriksminister
i Tyrkia
STEPHANOPOULOS
er utenriksminister
i Hellas

Lønnsevnen i jordbruket

Konsulent Dalberg

i Landbrukets Sentralforbund påviste under valgkampen at lønnsevnen i jordbruket svarer til bare halvparten av timefortjenesten i industrien. Han tok også med at det ialt er 124 000 kvinner, eller 76,3 pst. av alle bondekoner, som har hele fjøsstellet ved siden av hus og barn — og ytterligere 116 000 av dem, eller i alt 71,7 pst., deltar også i utarbeidet på brukene.

Her er tabellen over henholdsvis timefortjeneste i industrien og lønnsevnen i jordbruket fra 1947—48 og fram til 1953—54 slik ut:

1947/48:	Kr. 2,78—1,18
1948/49:	» 2,94—1,44
1949/50:	» 3,04—1,62
1950/51:	» 3,22—1,72
1951/52:	» 3,67—1,87
1952/53:	» 4,09—2,06
1953/54:	» 4,28—2,18

Motsetning mellom liv og lære er årsaken til kirkens forfall idag

En norsk lyriker, — en av dem som ikke har vært bebyrdet av offentlig eller privat understøttelse eller dikterstipendier — sa for en tid siden: Jeg synes alvorlig synd på Vårherre, som har så mange ynkelige tjenere! — Vedkommende siktet med dette til den stilling prester og biskoper har inntatt her i landet etter 1945, og forsåvidt er vel uttalelsen berettiget. —

Alle vet vi, at det var vårt presteskap, under ledelse av Berggrav, som kom til å øve en avgjørende innflytelse på den uforsonlige og hatefulle folkestemning, som ble opparbeidet etter okkupasjonen, ikke minst ved Berggravs berømte skrift «Folkedommen», og som i stor utstrekning kom til å sette sitt preg på opplegget av dommene over 30—40 tusen NS-folk. — I årevis har det vært slik, at en prest knapt kunne åpne sin munn, enten det var på prekestolen eller i kringkastingen, uten å komme med hatefulle utfall og overfladiske angrep på alle dem som det var blitt god tone å angripe som syndebukker for okkupasjonens prøvelser.

Forts. side 4

I vesterveg

Av Gunnar Felden

No i sumar har Kringkastingsdrive på med ein programpost: «På en øde øy» har dei kalla han. Robinson si øy! Ein programleiar skulde likesom vera Fredag, men kvar torsdagskveld kom det vaddande i land ein Robinson, in casu sars kjende menn og kvinner, ein kveld kom sjølvaste kringkastingsjefen, ein

gjesten valde og gramfononen gjekk i tri kvarter.

Ei av dei aller yngste forfatterane våre har i ei Osloavis teke fatt i at dei valde so altfor mykje skranglebyttemusikk, den reine plaga for dei som høyrde på. Kvifor ikkje Bach, Beethoven og Händel, spør han.

Eg minnest for 10 år sidan

1940

Av Helge Grønstad

Alt i april 1940 var det kjent i våre kretser at det fra utenrikske, norske legasjoner var varslet om at de nordiske land var i faresonen og at det foregikk ting både i England og Tyskland som burde mane til ytterste aktpågivnerhet, men at på den annen side den norske regjering hadde latt disse varsler gå hus forbi og i stedet latt som ingen ting. Inntrengende henstillinger fra generalstabens side om mobilisering ble avvist. Den 8. april 1940 om kvelden var Stortinget samlet til et relativt fredelig «prate-møte», regjeringen var representert på vanlig måte og Hans Majestet tilbragte kvelden i Militære Samfund — helt til klokken 23 — for å høre på advokat Brøggers sikkert meget interessante foredrag om matskikker i det gamle Rom. Ved oppbruddet var tyske krigsskip allerede på innsig i ytre Oslofjord. Dagen var forøvrig innledet med meldingene om den engelske minesperring av den norske nord- og vest-kyst.

Myndighetenes holdning — helt til midnatt — måtte inngi befolkningen den tro at det ikke forelå noen fare av overhengende art. Snaue to timer etter var alt det rene kaos — mer enn, noe sted

ikke munnsvær når pressen om morgenen den 8. juni ga uttrykk for at folket følte seg latt i stikken av sin ledelse.

*
Hvilken føling Nygårdsvold-regjeringen hadde med den hjemlige folkets stemning i de dage, er det ikke godt å si noe om. Men i sin bok «Liv eller død — Norge i krig» gir Trygve Lie likevel uttrykk for at man følte seg ikke helt vell. Spesielt ikke med hensyn til «varslene». På s. 267 skriver Lie:

«Etter at vi kom til London, hørte vi flere rykter om at det skulle være kommet medlinger fra Berlin, København og London, som — ble det sagt — fastslo tidspunktet for det tyske angrep så å si på dag og klokkeslett. Til å begynne med trodde vi det bare var oppspinn, og at ryktene stammet fra minister Arne Scheel og legasjonsråd Ulrich Stang, som i strid med regjeringens ønske var vendt tilbake til Norge. Vi la derfor ikke særlig brett på ryktene. O.s.v. . . . .».

Nei, det var åpenbart symptomatisk for regjeringen som helhet ikke å legge særlig brett på noen ting. Men denne gangen kom den likevel til å måtte gjøre det — hvor ubehagelig det enn måtte være. På forespørsel i legasjonen i Stockholm fikk

amfunnet er under full utvikling. En merkelig liga, bestående av lege Salve Solheim, kontorsjef J. Stabell Hansen, lærer Lars Gjendem-sjø, lærer Harald Hundvin og postfullmektig Martin Johannessen, har sendt ut 10 000 flyvedler for å vinne tilslutning til sitt forsøk på å få ham fjernet fra skolegjerningen. Aksjonen gir et rystende bilde av forholdene — som de visse steder — kan arte seg i det nyeste Norge. Enkelt personer brisker seg og tillater seg frekt og kynisk å

er utenriksminister i Tyrkia STEPHANOPOULOS er utenriksminister i Hellas

Begge har fått det hett om ørene på grunn av striden om Kypros.

Klaksvik

Den danske krigsflåte holdt seg beskjedent tilbake under tyskernes invasjon.

Det må glede alle venner av et våkent forsvar, at den nå viser verden, at den allikevel holder kruttet tørt.

Forsvarsvenn.

DET HELLEGE DEMOKRATI.

Meldinger er kommet til USA om at franskmennene har brukt fosforbomber mot arabiske landsbyer, og uten varsel, og at der har funnet sted hemningsløs skyting av gisler. Franskmennene er således de rette til å snakke om andres krigsforbrytelser.

Minister Blehr om Trygve Lies bok

II

Lie forteller om hvorledes det gikk til da oberst Birger Ljungberg den 22. desember 1939 etterfulgte det brukne

geværs helt, Fredrik Monsen, som forsvarsminister. Monsen var syk og begjærte avskjed. I et møte med Nygårdsvold foreslo Lie oberst Otto Ruge som Monsens etterfølger. Statsministeren fortalte da at han selv overfor Monsen hadde foreslått Ruge, men Monsen «hadde insistert på, ja næsten satt som betingelse for å ta avskjed, at det ikke skulle bli Ruge. Statsministeren hadde måttet love Monsen, at det ikke skulde bli Ruge». Så hadde Monsen foreslått oberst Birger Ljungberg i Fredrikstad. Men ingen i regjeringen kjørte Ljungberg. Man ble enig om å spørre

rådmann Håkon Karlsen i Fredrikstad. «Til slutt lyktes det å få en samtale med rådmannen, som satt og spiste aftens på Teaterkafeen i Oslo. Han uttalte seg meget rosende om Ljungberg som menneske — —. Rikstelefon ble tatt til oberst Ljungberg, som formodentlig aldri i sitt liv hadde ventet å få noen kallelse til kongens råd. Vi visste at han hadde vært adjutant hos Kongen og var gift med en av Dronning Mauds hofdamer, og trodde at dette var enslags garanti for at også Hans Majestæt ville være tilfreds».

Forts. side 2

holdstvis timefortjeneste i industrien og lønnsvevnen i jordbruket fra 1947—48 og fram til 1953—54 slik ut:
1947/48: .... Kr. 2,78—1,18
1948/49: .... » 2,94—1,44
1949/50: .... » 3,04—1,62
1950/51: .... » 3,22—1,72
1951/52: .... » 3,67—1,87
1952/53: .... » 4,09—2,06
1953/54: .... » 4,28—2,18
I 1947/48 var altså lønnsvevnen i jordbruket bare 42,4 pst. av timefortjenesten i industrien, og senere 49 pst. 53,4 pst., 51 pst., 50,4 pst. og 50,9 pst. i 1953/54.

No i sumar har Kringkast- inga drive på med ein programpost: «På en øde øy» har dei kalla han. Robinson si øy! Ein programleidar skulde likesom vera Fredag, men kvar torsdagskveld kom det vaddande i land ein Robinson, in casu særs kjende menn og kvinner, ein kveld kom sjølvaste kringkastingsjefen, ein annan kveld til og med Sonja Henie. So har då Robinson og Fredag putla og prata litt, og so har Fredag fått det slik til at gjesten måtte få grammofonmusikk etter eige val. Og

gjesten valde og grammofonen gjekk i tri kvarter.
Ei av dei aller yngste forfattarane våre har i ei Oslo-avis teke fatt i at dei valde so altfor mykje skranglebyttemusikk, den reine plaga for dei som hørde på. Kvifor ikkje Bach, Beethoven og Händel, spør han.
Eg minnest for 10 år sidan at det gjekk ut eit paroleforbod mot offentleg å spela verk av tyske komponistar her i landet. Berre eit einaste undantak vart gjort — for

Forts. side 4

Demokratiet sykt?

I Svenska Dagbladet 27. februar i år omhandler E. W. noen presseuttalelser som kritiserer vår tids demokrati. Hvor forældet, skriver han,

virker ikke den episoden i Kongeboken (2. kongeb. 22. kap.), da sekretæren leste av den gamle lovboken, som var blitt funnet under tempelrestaureringen og da kongen sønderrev sine klær i fortvilelse over ikke å ha regjert etter loven. — «En liknande föredragning inför K.Mt. i vårt moderna Sverige skulle med säkerhet hat till följd att sekreteraren snabbt fik ta fram papper och penna för att skriva ner ett förslag till omedelbar lagändring» — muligvis med tilvisning om i en fotnote å antyde at forslaget eventuelt gir grunnlag for frivillig ordning. «Ty detta är det nya i regerandet: man anpassar inte sitt leverne efter lagen utan man anpassar lagen efter sitt leverne».

E. W. henviser til en artikkel i Dagens Nyheter dagen forut av hovrättsassessor Per-Erik

Menn er aldri så smidige i sine dommer som fruettimmer.

Camilla Collett.

Fürst, hvor denne påpeker at de styrende statsorganer — om de misliker en dom — kan drive gjennom en lovforandring med slik fart (brådstörtat) at den oppfattes som

Fortsettes inne i bladet.

Heime og ute

- Både Lillestrøm og Lørenskog har 50 årsjubileum 1958.
- Rjukan har innviet flott nytt idrettsanlegg.
- Finnland blir sannsynligvis med i Det nordiske Råd.
- Oslo hadde til valget 16 000 førstegangsvelgere.
- Studentene i Trondheim skal få sin egen hybelby.
- De første 100 hybler ventes ferdige 1. september 1956.
- 12 000 franskmenn dør årlig av alkoholisme.
- Arbeidsmannsforbundet har hatt landsmøte.
- A. anbefalte Staten å opprette egen arbeidsgiverforening.
- Revmatismen koster landet 50 mill. kroner årlig.
- Japan har stigende arbeidsløshet.
- Danmark: Interessen for statsobligasjoner har dabbet av.
- Bygningsarbeiderne krever ny tariffrevisjon.
- Norge har fra Bulgaria kjøpt bl.a. et større parti druer.
- Det skal gå varer for 155 000 dollar hver vei.
- LO's representantskap skal møtes i Oslo 16. januar.

Fortsettes inne i bladet.

Dagen var iøvrig innledet med meldingene om den engelske minesperring av den norske nord- og vest-kyst.
Myndighetenes holdning — helt til midnatt — måtte inngi befolkningen den tro at det ikke forelå noen fare av overhengende art. Snaue to timer etter var alt det rene kaos — mer enn, noe sted innen selve regjeringen.
Bebredelsene ble temmelig raskt rettet mot utenriksministerens person. Alt fra først av kom Halvdan Kohts navn på alles leber. Derneft de øvrige regjeringsmedlemmers. Hva hadde landets ledelse foretatt seg? Det lot for alvor til at den menige mann i gaten hadde hatt et klarere framsyn enn de som ledere skulle være. At på til hadde jo på forhånd norsk presse bragt meldinger om store tyske troppeforskyvninger nordover gjennom Storebelt, og minesperringsmeldingene om morgenen 8. april hadde øket det almene folks bange anelser.

Fullstendig kaos inntråtte «etter klokken 0,01 natten til 9. april» — for å holde seg til «landsvik»-domstolens terminologi. Ingen kunne si noe bestemt. Regjeringen befant seg på kontinuerlig flukt omkring i landet, og kunne ikke nåes av spørsmål fra dem som var tilbake. Til gjengjeld spredte meldingene om Berlin-legasjonens varsler seg som ild i tørt gress, og den gang i et hvert fall var det ingen innen den okkuperte sone — og ventelig langt utenom den også — som var i tvil om at Koht hadde stukket «noe i lomma». Ansvaret ble ellers jevnt over transformert over på hele Nygårdsvold-regjeringen. Slik den hadde opptrått, måtte det være noe muffens ved det hele. Derom rådde det ingen tvil — selv den gang. Bitterheten var påtagelig innen alle kretser, og det var

«... for ikke særlig bredt på ryktene. O.s.v. ....».

Nei, det var åpenbart symptomatisk for regjeringen som helhet ikke å legge særlig brett på noen ting. Men denne gangen kom den likevel til å måtte gjøre det — hvor ubehagelig det enn måtte være. På forespørsel i legasjonen i Stockholm fikk den ikke bare «ryktene» bekreftet, men endog oversendt 6 kopier av rapporter og referater fra Berlin og København og umiddelbart etter 2 fra London.

Og så ble det uro i de ubekjennede leir.
S. 270 i førnevnte bok skriver Trygve Lie herom:

«Det forekommer oss at både de telegrammer som ble sendt og telefonsamtalene, når man ser dem i sammenheng, godtgjør at både legasjonen i København og i Berlin gjorde sitt ytterste for å få bragt de opplysninger de hadde skaffet seg, til de norske myndigheters kunnskap, og for å varsle om at noe var i gjære. Jeg skjønner derfor bedre nå enn før den vilje som gjorde seg gjeldende mot regjeringen, og jeg forstår nå lettere Stortingets svake holdning i månedene juni og september. Det kan ikke være tvil om at enkelte vel underrettede personer i Norge har fått teksten til de meldinger sendemann Scheel sendte Utenriksdepartementet; og de bebreidelser som regjeringen ble utsatt for, for ikke å ha underrettet dem, kan være berettiget.» ... ..

Den 12. mai 1941 sendte Lie et brev til Koht — som på det tidspunkt var løst — som det heter — fra vervet

Forts. side 4

Hvem har ansvaret for den uhyrlige flyskole-annonsen om 21-åringene som tjener 17.000 kroner om året? Har bl.a. stått i Aftenposten og Arbeiderbladet

Hvem har ansvaret for millionraseringene i Sauda etter 1945?

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Ansvarlig redaktør Johannes Kringlebotn

Norsk barmhjertighet bare skuebrød?

Det foreligger heller ikke til idag noe nytt om Berg konsentrasjonsleir. De betydningsfulle personer som har tiltatt seg makt over våre politiske fangers liv og skjebne, har i flere uker vært opp-tatt med å få gjenvalgt sine medløpere rundt omkring i kommunestyrene, og har hatt alt annet å tenke på enn Norges mest forfulgte personer i dette århundre.

*

Men verden står ikke stille. Ett og annet skjer — som påkaller oppmerksomhet. — Hist på den annen side av kloden har således, for ikke lenge siden, en jury i Mississippi frikjent to hvite som hadde bortført en negergutt og sannsynligvis også drept ham. Det hele var en skjendelsesgjerning, det lar seg ikke diskutere, og en rekke norske kvinner og menn har — vistnok fordi de var fylt til randen av indignasjon og hellig harme, sendt guttens mor, fru Mamie Bradley, en sympatierklæring for å trøste henne i hennes sorg.

Trøsten til fru Bradley var undertegnet av:

Professor Ellen Gleditsch. Ingrid Rolfsen. Maleren Alf Rolfsen. Tannlæge Astrid Marie Reichborn-Kjennerud. Professor dr. med. Ingjald Reichborn-Kjennerud. Hjørdis Knutsen. Arkitekt Knut Knutsen. Redaktør Gunnar Larsen. Dr. fil. Sven Oluf Sørensen. Sivilling. Alex Dobrown. Aasta Groth. Forlagsdirektør Henrik Groth. Maleren Henrik Sørensen. Therese Seip. Redaktør Helge Seip. Helena Friis. Statsarkivar Jakob Friis. Aslaug Larsen. Redaktør Olav Larssen. Forfatteren Sigurd Hoel. Redaktør Odd Stain. Andromeda. Kom. Andromeda.

Forfatteren Johan Borgen. Laila Bast. Billedhoggeren Ørnulf Bast. Forfatterinnen Liv Nansen Høyer. Gjertrud Gjessing. Professor Gutorm Gjessing. Pernille Smitt Ingebrigten. Redaktør Herman Smitt Ingebrigtsen. Ragnhild Krohg. Professor Per Krohg. Ingeborg Fjell. Maleren Kai Fjell. Mildrid Storstein. Professor Aage Storstein. Marthe Lie Jørgensen. Maleren Thorbjørn Lie Jørgensen. Maleren Willi Midelfart. Ingeborg Østby. Konservator Leif Østby. Bokken Lasson. Wenche Dedi-chen. Dr. med. Jens Dedi-chen. Else Schultz. Professor Alexander Schultz. Else Christensen. Redaktør Chr. A. R. Christensen. Signe Berg. Arkitekt Arno Berg. Synnøve von der Lippe. Teatersjef Fritz von der Lippe. Skuespillerinnen Liv Strømsted. Ingeborg Rom. Riksgalleridirektør Per Rom. Skuespilleren Olaf Havrevold. Vesla Natvig. Professor dr. med. Haakon Natvig. Aud Enger. Maleren Erling Enger. Ragnar Vold. Skuespillerinnen Gerd Grieg.

For oss ligger det nær å spørre: Hva foretok disse sympatierklærende mennesker seg i anledning henrettelsene under og etter okkupasjonsårene? Gjorde de noe for å avverge dem? Og etter at de ikke ble avverget: Hadde ikke våre gutter også mødre og fedre og familier som mer enn noen andre på denne jord trengte forståelse og støtte i vanviddets verden?

Vi anbefaler våre lesere flittig å skrive til alle dem som har større interesser å ivareta i Mississippi enn i sitt eget land. Spør høflig, men uten omsvøp, hvorfor han eller hun fortsetter å sove sin dromedarlignende søvn når det gjelder rettsvillfarelser og mord i rettsstaten Norge. Det

Formannen i Forbundet bonde Anders Hafskjold:

Svaret er ventende — om ikke så lenge

Så spredt som Forbundets medlemmer bor rundt om i landet, er det ikke så lett for ledelsen å oppnå kontakt med hver enkelt av dem eller kunne gi orientering om det som til enhver tid skjer. Til tider er det også sterke hensyn som tilsier at man rett og slett holder tett for ikke å sette berettigede interesser i fare. Ennå idag befinner vi oss i en ulvetid der det fra visse hold blir vridd og vrent på alt som blir foretatt, for å holde oppe hatet mot dem som ansees som forsvarsløse ofre. Den slags må nødvendigvis mane til varsomhet

med offentlige ytringer — selv i tilfelle hvor man mer enn gjerne kunne ha ønsket å vise full åpenhet. Noe å skjule har nemlig vi på vår side aldri hatt. Ingen kan belaste oss med en eneste illegal eller lyssky handling.

I ly av vår selvpålagte taushet har i den senere tid de evige ryktemakere hatt en stor periode. Folk som savner enhver informasjon, har hatt det travelt med å vite mer enn andre, og har spredt rykter som har vært uten et-

hvert faktisk grunnlag. Spesielt har den pågående granskning i vårt naboland vært et takknemlig emne. Og — så utrolig det enn kan høres — har slike rykter spredt seg og på forskjellig hold skapt uro og forvirring.

Vi har i den anledning funnet grunn til å vende oss til Forbundets formann, bonde Anders Hafskjold, som samtidig er medlem av den spesielle aksjonskomité for opptaket i Sverige.

— Har De kjennskap til

alle de merkelige rykter som er i sving, spør vi.

Hafskjold smiler.

— Å jo da, svarer han, jeg har hørt noen dusin rykter som har vært satt i omløp. Og alle sammen er fra ende til annen det reneste nonsens. Vi har etter sporet kildene, og vi har fått rede på dem også. Men ingen av disse ryktemakere har hatt noen føling hverken med Forbundet eller med den komite som stiller med den sak det her er tale om. De prater tøv alle som én. Jeg kan bare beklage at det finnes folk som på dette vis søker å utnytte vår nokså selvfølgelige og forståelige forbedringsholdning, til selv å gjøre seg interessante. Detaljer kan jeg på det nåværende tidspunkt ikke gi. Men jeg vil gjerne ha sagt — slik at det står klart for alle — at det vi venter på det kommer, og forhåpentlig om ikke så lenge. —

Så langt Anders Hafskjold. Og han vet i hvert fall hva han snakker om. Det behøver man ikke å tvile på. Den virkelige viten vil tilflyte de reelt interesserte når tiden er moden for det, og i mellomtiden bør de som bare foregir å vite noe, stikke pipa i sekk.

Saken er i god gjenge. Til alles beste.

G.

går han Maskinistkolen.

— Det er innført 2 prosent kon- tantrabatt på manufakturvarer.

— Forfatteren Øystein Orre Eskeland og frue, Bestun, har denne uke vært på en reise tur til Kja-

Hvem vil få utbetalt lønn i suspensjonstiden?

Det er hittil tale om tils. 1,5 mill. kroner, ikke 150 millioner

På grunn av tildels nokså missvisende meddelelser i dagspressen er tidl. off. funksjonærer som har krav på lønn i suspensjonstiden, kommet i villrede med hensyn til den sak som skal forelegges Stortinget. «Verdens Gang» har endog — med vanlig generøsitet — bebudet en bevilgning på 150 million kroner for øyemedet.

Desværre må man nok slå seg kaldt vann i blodet. Den proposisjon som er framsatt, holder seg i alt vesentlig til de avsatte høyesterettsdomme, d.v.s. at bare de blir tatt hensyn til som kan dokumentere at de hadde trått ut av NS innen utrenskningsanordningen fra London så dagens lys den 24. novbr. 1944. I visse tilfelle bruker man endogså overfor disse foreldelsesbestemmelsene og innstiller på blankt avslag. Den samlede bevilgning som foreslås, utgjør 1,5 million kroner, altså en hundrepart av det som «Verdens Gang» vifter med og som har bragt de «godes» stemning i nytt kok.

Vi må nå avvente Stortingets behandling av saken. Utelukket er det ikke at det der kan heve seg røster for et mere rettferdig og renslig prinsipp. Å belønne dem som sviktet, og å straffe dem som var ærlige mot sin overbevisning og viste rakryggethet, virker noe underlig — spesielt på et tidspunkt da man vet så meget som man gjør idag. Dertil kommer at det vil være å sette lands lov og rett ut av kraft for fortsatt å imøtekomme en oppkon-

Finn Romstad har laget ny potetopptager

Et firma i Lysøysund skal stå for produksjon

Tidligere frontkjemper Finn Romstad, Høybakken (Sør-Trøndelag) har konstruert og tatt patent på en potetopptager for traktor. Opptageren er ganske forskjellig fra de typer som føres på markedet. Den er basert på et trommelsystem og kan enten legge potetene i furer eller samle dem i kurver. Det er meningen å få den helautomatisk. Den kan også brukes som potetvasker f. eks. ved ensilering av

poteter. Etter foretatte prøver lover opptageren godt og ser ut til å kunne gjøre potetonna til en fornøyelse i forhold til hva den nå er.

Lysøysund Kraftfor- og Sildoljefabrikk med disponent Johannes Jakobsen, Lepsøysundet, har sikret seg eneretten til produksjon av maskinen. Den vil bli offentlig prøvekjørt i høst og komme på markedet til våren, etter hva planen går ut på.

Gerhardsen

hadde glede av kommunevalgene, for såvidt som regjeringspartiet noterte seg for en viss framgang. Da vår avis gikk i trykken tirsdagkveld var grovtellingen ferdig i 584 av landets 744 kommuner. Regjeringspartiet hadde da fått valgt 5663 medløpere (hvis vi akkurat skal bruke den betegnelse som de selv har brukt om oss), mot 5140 ved forrige valg. Her må en

Johannes Hestmann om gammel fransk vederstyggelighet i Nord Afrika

Vi er så heldige her i Oslo å ha gående blant oss et levende leksikon, nemlig forfatteren Johannes Hestmann. — Igår tok vi en ny stikkprøve på ham, og og kom

ques Pelissier var født 1794, deltok i Krimkrigen, erobret 8. september 1855 Sebastopol, og ble marsjall under navnet Duc de Malakoff. Han utryddet ved røk-

med. Ingrid Reichborn-Kjennerud. Hjordis Knutsen, Arkitekt Knut Knutsen. Redaktør Gunnar Larsen. Dr. fil. Sven Oluf Sørensen. Siviling. Alex Dobrown. Aasta Groth. Forlagsdirektør Henrik Groth. Maleren Henrik Sørensen. Therese Seip. Redaktør Helge Seip. Helena Friis. Statsarkivar Jakob Friis. Aslaug Larsen. Redaktør Olav Larssen. Forfatteren Sigurd Hoel. Redaktør Odd-Stein Andersen. Kari Aulie. Maleren Reidar Aulie. Skuespillerinnen Tordis Maurstad. Forfatteren Helge Krog. Dosent Vilhelm Aubert. Universitetslektor Otto Øgrim. Vesla Heiberg. Professor Jean Heiberg. Annemarta Borgen.

Redaksjonen av nr. 31 avsluttet tirsdag 4. oktober.

RETTELSE.

I min oversikt over hvordan velgeren kan utnytte sin stemmeseddel som var inntatt i forrige nummer, var i nestsiste avsnitt falt ut et IKKE — og det et meget betydningsfullt ikke. For senere tilfelles skyld gjengir jeg setningen som den skulle ha vært: «Vær klar over at oppføringen av navn på kandidater fra andre lister IKKE øker listestemmetallet som den anvendte stemmeseddel gjennom sin overskrift tar sikte på».

H. G.

† Carl Milles, den store svenske billedhogger, 80 år. Han hadde den lykke i sitt liv at meget ble skapt under hans hånd.

† Gabriel Monsen, Skudesnes-havn, 20 år.

† Øivind Brandsberg Berg, Tjensvoll, 20 år.

† Trygve Hansen, Hinna, 20 år. Disse tre omkom 4. oktober, etter en våpeninstruksjon på Ulnes.

De onde krefter i verden arbeider systematisk

Etter et foredrag av Edvard Dahm Vogt i Vatikanets radio: I samfundslivet blir djevelens rike virkeliggjort overalt hvor det naturlige forkrøbles og menneskets fri utvikling stanses, der hvor løggen kryper inn i lovgivning og i kulturliv, — der hvor synd og last blir beskyttet og oppmuntret og hvor dyd og sannhet forfølges. I den grad dette skjer, er djevelens rike etablert i denne verden og må i denne verden bekjempes av de kristne.

Heldigvis kan denne tilstand

den?

Vi anbefaler våre lesere å skrive til alle dem som har større interesser å ivareta i Mississippi enn i sitt eget land. Spør høflig, men uten omsvøp, hvorfor han eller hun fortsetter å sove sin dromedarlignende søvn når det gjelder rettsvillfarelser og mord i rettsstaten Norge. Det kunne kanskje føre til at noen flere våknet og oppdaget Berg konsentrasjonsleir og de familietragedier som disse metoder er skyld i.

aldri bli universal eller vedvarende. Hvor lastene blir normale og lovbeskyttede, vil nasjonen ikke kunne bestå. Det onde er destruktivt. Det kan bare fortære og der hvor det ikke lenger er noen dydens frukter å fortære, vil de onde mennesker ødelegge hverandre.

Mellom venner

— Sett på strøket: Ring Tonsstad, nå ansatt i Tveit kommune, Vest Agder.

— På Akademie-Theater i Wien har Ricard Billingers dramatisering av Knut Hamsuns «Victoria» hatt urpremiere. Tore Hamsun var til stede.

— Norges vannkraft er fremdeles vårt sterkeste kort som råstoff for elektrokjemisk og elektro-metallurgisk industri, mener generaldirektør Aage W. Owe.

— Sven Stolpes «Jeanne d'Arc» kommer i høst på norsk. Burde selvfølgelig leses på svensk.

— Livet er ikke alt du kunne ønske deg, men det du har. Sett en tusenfryd i hatten og vær glad (Fra «Det beste»).

— Oslo: Hans Amundsen og fru Margareth A. (f. Arnesen, Stavern), har nå fått seg hus på Lille Langerud, og skal flytte inn denne måned. Gratulerer!

— Utvandring til Syd Amerika er heldigvis vanskelig, fordi det omtrent bare er spørsmål etter faglærte arbeidere, og de har vi bruk for sjøl.

— Staut 78-åring: August Oddvar gjør veldig lykke som Biskop Helmer i «Herren og hans tjenere».

— Skuespilleren Einar Tveito hadde opplesning sist lørdag på en fest i Mållaget Dag i Skien. Det var stuvende fullt hus. Tveito er mektig populær i telenes hovedstad.

Johannes Hestmann om gammel fransk vederstyggelighet i Nord-Afrika

Vi er så heldige her i Oslo å ha gående blant oss et levende leksikon, nemlig forfatteren Johannes Hestmann. — Igår tok vi en ny stikkprøve på ham, og og kom inn på franskmennenes blodige styre i Algieri.

— Det har ikke vært bedre før, sier Hestmann. Jeg kan minne om Pelissier, som 1858-59 var Frankrikes ambassadør i London, men som døde som generalguvernør over Algieri 1864.

— La oss høre.

— General Aimable Jean Jac-

— Forfatteren Helge Ingstad som ivår fikk Kontiki-stipendiet, vil bruke det til en reise i Alaska.

— Vi får neste år to store landbrukstekniske utstillinger, én sønnafjells og én nordafjells.

— God idé: Et stort motell til sommerbruk, med tilhørende kjemperestaurant er påtenkt på Ljan. Skal etter planen stå ferdig til kommende sesong.

— Denne helg: Stor Blomsterutstilling i Folkeparken i Askim.

ques Pelissier var født 1794, deltok i Krimkrigen, erobret 8. september 1855 Sebastopol, og ble marsjall under navnet Duc de Malakoff. Han utryddet ved røking i tiden 8.—12. august 1854 Ued Head-stammen, som var gått i dekning i de kjente Dahra-grotter i Marokko (etter andre kilder 19/8 1845). Jeg kan forøvrig vise til «Anteckningar av och om överstelöjtnant Westlé, Stockholm 1873, side 35—42. Se også Theofron Sæwe's «Napoleon III», Stockholm 1895.

— Et større verk om «Nidaros erkebispestol og bispesete» er ventende fra forlaget Land og Kirke.

— Dikteren Hallvard Tveiten har besøkt Jærbygdene og Agderkysten. Hele veien har han hatt godt salg av sitt store epos «Tjod og sjel». Verkets fjerde del, «Himmel og Jord», som er på 442 sider, er nettopp kommet.

— Det merkeligste i «Himmel og Jord» er 7. bok; Andreas Evangelium.

— Oslo: Nydalsbrua er åpnet.

Trygve Lie's bok

Forts. fra side 1

Men Kongen — som ifølge Grunnloven selv skal velge dem som skal råde ham — var ikke tilfreds. Han fikk vite om den påtenkte forandring kort før statsrådet, og «sa noe mellomfornyd ut». Senere forstod Lie på Kongen, at «hvis Hans Majestet var blitt spurt til råds på forhånd», ville han ikke ha anbefalt Ljungberg til forsvarsminister. —

Hvor er det blitt av kongemakten? Her fikk Kongen ikke engang lov til å gi sine råder et råd, som disse kunne ta eller forkaste.

Og hvorledes slumpes der idag med taburettene? Det fortelles at da bonderegjeringen skulde ha en utenriks-

minister, var gode råd dyre. Hvor var mannen? Da var der en som fik en lys idé: nede på Haldenkanten var der en major Braadland, som hadde skrevet en artikkel i «Nationen». Altså antagelig tilhenger eller sympatiserende. Og da han var militær, antoges det at han kunde fransk. Telefon ble tatt. Braadland skal ha oppfattet det som en grov spøk, og forlangte at en venn i Oslo, hvis stemme han kjente, skulle ringe ham opp og bekrefte tilbudet. Så ble gjort, og Braadland sa ja takk. Men Braadland kunne ikke fransk!

Lie forteller adskillig om våre daværende «statsmenns» hang til å stille prognoser, som ikke slo til.

ingspartiet noterte seg for en viss framgang. Da vår avis gikk i trykken tirsdagkveld var grovtelingen ferdig i 584 av landets 744 kommuner. Regjeringspartiet hadde da fått valgt 5663 medløpere (hvis vi akkurat skal bruke den betegnelse som de selv har brukt om oss), mot 5140 ved forrige valg. Her må en dog være oppmerksom på at representantantallet i de opptalte kommuner er utvidet med 932 mandater. Kommunistene gikk tilbake fra 456 til 445. A. plus K. rår dog over tilsammen 6100 representanter. Opposjonslistene fikk alt i alt 7091. Det mangler med andre ord ganske meget på at Gerhardsen har noe flertall bak seg her i landet. Av de nevnte 7091 fikk høyre 1252, bondepartiet 1392, venstre 1131, kristelig folkeparti 909, og felleslistene og de uavhengige 2406.

Har kostet 4,5 mill. kroner.

— Trond Tveiten, Oslo, står p.t. sin læretid som skipsmekaniker på Akers Mek. Verksted. Samtidig

går han Maskinistkolen.

— Det er innført 2 prosent kon-

— Forfatteren Øystein Orre Eskeland og frue, Bestun, har denne uke vært på en rask tur til København.

— Vårt daglige brød: Norsk matjesild skal nå bli like god som den hollandske.

— Flere dør under flukt enn under kamp.

Heime og ute

— Det meldes om høyere Eng-

— På hjemmemarkedet vil dansk smør stige 50 øre.

— Bondepartiet hadde 17 prosent framgang.

— Norsk honning er i år av ypperlig kvalitet.

— Er det lenge siden du hadde Karelen i tanker?

— Paasikivi berørte saken under oppholdet i Moskva.

— Men her gikk russerne ikke med på tilbakelevering.

— Meget foruroligende: Rust-

prinsipp. Å belønne dem som sviktet, og å straffe dem som var ærlige mot sin overbevisning og viste rakryggethet, virker noe underlig — spesielt på et tidspunkt da man vet så meget som man gjør idag. Dertil kommer at det vil være å sette lands lov og rett ut av kraft for fortsatt å imøtekomme en oppkonstruert stemning.

Men som sagt — kaldt vann i blodet, — foreløbig!

H. G.

ningskappløpet i Midt-Østen.

— Det er p.t. stor skort på faglig apotekerhjelp.

Sverige regner med folkepensjonering fra 1958.

— I Jøssingfjord er det 100 mill. tonn titanjernmalm.

— Lærertilstandskomiteen skal avgi innstilling 31. oktober.

— Vi har 11,700 flere sysselsatte enn ifjor.

— Aksjeselskapenes inntekter er gått ned med 13,3 prosent.

— Det regnes nå med norsk sildefiske året rundt.

— Det kjente fugleberget på Runde skal fredes.

— Hvor ligger Runde? Utenfor Alesund.

De hadde erklært at de skulle til Bergen for å beskytte Norge. Regjeringskonferansen etterpå ble «meget kort, fordi Koht var så trett». Så gikk man og la seg.

Dette får være nok. Boken er full av slike ting. Den er en brannbombe. Og nå brenner det i rosernes leir.

E. BLEHR.

Verdensfred er ikke sikret. Norges fremtid heller ikke.

— I høst kommer ny norsk utgave av Pepys dagbok.

— Sverige bruker årlig 5 kilo dypfrossen mat pr. innbygger.

Dette var vel ikke i Frithjof Nansens ånd? **Demokratiet sykt?**

Det er meldt i presse og kringkasting, at fru Elenor Roosevelt samstundes med dronning Julianne av Holland har fått Fridtjof Nansen-medaljen, for den studnad ho har gjeve til hjelpearbeidet for flyktningane etter siste krig.

Ein må verkeleg stusse over om det er i Nansens ånd dette er gjort.

Var det ikkje fru Roosevelt og mannen hennar som under krigen gav årsak til, at flyktningestraumen vart så stor som han er i dag, av folk som må røme frå hus og heim? Er ikkje denne største flyktningestraumen, som verda kanskje har sett, just samansett av folk som må røme frå styringsverket bak jernteppet? Og var ikkje hjelp og studnad til bolsjevistikstyret i Russland noko som fru Roosevelt var med og inspirerte til?

Under eit statsministarmøte i Kanada under krigen, der Churchill og Roosevelt var gjester hos den kanadiske statsministaren, nytta dei høvet til å la fru Roosevelt koma med ein manande appel i kringkastinga i Ottawa, der ho millom anna sa: «Vi må be om velsigning for dei rus-

siske våpna, for russarane kjemper og strir for oss og».

Og velsigninga strøynde i rikt mål til dei bolsjevikiske millionherane i form av pengar, mat og våpen frå våpenbrøerne England og Amerika. —

Takk og velsigning fylgde óg i rikt mål i fotefara til Churchill og Roosevelt, då dei i Jalta og Postdam let den godmodige russiske bjørn forsyne seg så mykje han vilde, av det som i langfarne tider hadde vore Europa. Og så vart resultatet denne veldige straum av flyktningar frå land, som kom under bjørnekloa.

Men det mest skremelege bilæte av verda i dag, er dei millionherane den vestlege verda må ha ståande på vakt, så bjørnekloa ikkje skal få tak i meire, enn dei var truskuldige nokk til å la henne få tak i då krigen slutta av.

Ein må vel ha grunn til å segje i dag, som svensken Oxenstjerna sa for tri hundrad år sidan, da trettiårs-krigen var slutt i Tyskland: «Du skulle vite son min, kor lite vet verdi vert styrd med».

Ikkje sant?

Ola Nørdmann.

Forts. fra side 1
en desavouering av jurisdiksjonen. Som en vesentlig grunn til domstolenes «trångsmål» og «deras marsch undan och tillbaka» angir Fürst «oppgifter som på grund av sin betydelse för enskildas rättssäkerhet borde konstrueras som domstolsuppgifter, i stället görs till administrativa uppgifter».

Videre henviser E. W. til professor Herlitz, som i forrige nr. av Medborgaren skrev om den «moderna demokratiens sjukdomssymton» og dermed var inne på det samme spørsmål som assessor Fürst. «Rättens herravälde återställt, klara grensor för myndigheternas makt att bjuda och befalla» må till, mener Herlitz for at demokratiet kan gjenvinne helsen og begrunner det med at en hel del statstiltak som tilsikter å skape trygghet for medborgerne ikke gir tilbørlig beskyttelse for deres frihet og eiendom. Velferdspolitikken svikter og der skapes tvertimot uro og usikkerhet. «Gamla tidens trygghet under lagens hägn og under skyddet av en noga utstrakt maktfordelning är borta, då hela statsmaskineriet, all konstitutionell ordning till trots, ligger, lättroligt och effektivt, i regeringens hand. Försiktiga menniskor ha f. ö. lärt sig att inse att man gör klokast i att böja sig för överhetens vilja, vare sig den har lagen bakom sig eller ej. De ha vant sig av med att med lagens stöd hävda sin rätt gentemot statens».

Videre refererer E. W. en bankmann som nylig hadde diskutert visse påtenkte statstiltak med en embedsmann i høy politisk stilling som brickor i ett spel, som kännetecknas av rörliga hjärnors traktan att pröva oförsökta vägar för sitt verksamhetsbegär, i samma mån förlorar en samhällsform den tillgång, utan vilken den icke kan bestå — förtroendet för statsmakten som sådan».

Det er ikke bra stilt i et land, sier E. W. tilslut, hvor medborgeren kjenner seg forsvarsløs mot øvrigheten. Det er ennda verre stilt der

han ikke har beskyttelse bak loven.

Såvidt E. W. Skulle ikke disse betraktningene, tatt fra den svenske dagspresse, også være av interesse for nordmennene av idag?

Grunnlovens maktfordeling var en nødvendig regulator og grunnlaget for den anseelse som stortinget, domstolene og regjeringen skulle hat.

Argus.

Hver ny annonse

er et ufeilbarlig økonomisk middel til å løfte «Folk og Land» opp fra menighetsbladens metoder og begrensede virkeområde til å bli

ET RIKSORGAN

for landets frie velgere.

Det er intet våre motstandere mere frykter enn at bladets venner skal oppdage småannonsenes betydning.

BILER

Person-, vare- og lastebiler Spesialbiler og busser
Mot og uten kjøpetillatelse.

Gjøvik Tlf. 71 747
SVERRE TIDEMAND RUUD

Nå har De sjansen!

til å skaffe Dem prost A. E. HEDEM's samtlige tre brosjyrer på ett brett. Om De skulle ha forsomt Dem før, så må De i allfall ikke gjøre det nå. Uten å ha lest disse brosjyrene er man ikke tilstrekkelig orientert. I sin logiske utforming av stoffet og sin overbevisende klarhet står prost Hedem i en særstilling blant etterkrigstidens skribenter og det var med full grunn at For-

RODELØKKENS STANSEVERKSTED

SNIPPEN 3 — OSLO

TELEFON 37 44 35

Atelier i Oslo

eller helst en atelierleilighet, ønskes nå eller senere, gjerne i gammel gård. Libhaber: Gift tegner, hustruen statsfunksjonær.

Bill. mrk.: «Freddy N.» i dette blads ekspedisjon.

UR

Jeg fører alle de kjente sveitsermerker som Omega, Longines, Certina, Cyma, Tissot, Revue, Antima og Allsport.

Dette er en tillitsak.

De blir ikke skuffet hverken over pris eller kvalitet.

R. Gjessing

URMAKER
DRAMMEN
Telefon 2507.

Julepresanger av keramikk

Bestill i tide: Innskripsjoner i gull, tekst etter ønske. — Enestående kvalitet, med sølvklokkeklang. — Nytt og prydgjenstande. Nærmere opplysninger skriftlig eller pr. telefon.

Egil Hoel

Ekebergvn. 19 B, Oslo.
Telefon 67 08 51.

BØKER

mottas til innbinding

SIG. HAGA
Lillehammer

Kledespresen

Drammen

Rensning, pressing, vask.

GUNNAR OLAUSSEN
Telf. 1620

Hjelpekomiteen av 1955

Ny adresse: Maridalsvn. 33, Oslo. Tidligere bekjendtgjorte adresser og telefon bortfaller.

Hobbybok av rang

Vi skaffer omgående det vakre lille hefte «Nu broderer vi litt», inneholdende ukjente sting, ved Tante Dora. Pris kr. 3.— fritt tilsendt. Brodering skaper hvile i sinnet og skjønnhet i hjemmet.

Folk og Lands eksp.

Puss opp fasaden

Nå har vi på

Bergensere til sjofelt åtak på —. Fra annet hold:

Kraftig støtte

i kringkastninga i Ottawa, der lite vet verdi vert styrd med». ho millom anna sa: «Vi må Ikkje sant? be om veisling for der tus

Ola Nordmann.

Bergensere til sjofelt åtak på —. Fra annet hold:

Kraftig støtte til Einar Tandberg Mathisen

Forts. fra side 1

Den kjente publisist, pressten Sverre Riisøen har, etter det sjofle undergravningsarbeide mot lærer Einar Tandberg Mathisen, rykket ut med en heftig protest — offentliggjort bl. a. i Verdens Gang 27. september. Han tar sitt utgangspunkt i Faladas bitende oppgjørroman «Den som engang har spist av blikkfatet», og avklær de nevnte bergenseres ynkelighet til skinnet. Riktignok kommer Riisøen i skade for å blande inn noe erkesludder om våre «hjemlige nazister», men i det store og hele er

hans kronik helt strålende. Han avslutter med følgende lille passus:

På min kveldstur i går kom jeg forbi gamle «Wernersholm». Der satt engang en ung dikter og skrev: Ja vi elsker. Der står det en strofe om sutrende gråtekoner, og om noe som «kom igjen». Surheten er alltid en slik gjenganger, og han draperer seg i moralens kostelige klædebon.

Dikteren fra Wernersholm ble senere i livet kalt mannen med det kongelige sinn. Det kan ikke skade at vi minner om hans kongelige ord: Noen må begynne med å tilgi!

Fremdeles

ingen dansk redelighet i KLAKSVIK

Statsminister H. C. Hansen erklærte i det danske folketing tirsdag at de som står bak urolighetene i Klaksvik vil bli trukket til ansvar, og at rettsforfølgningen i Klaksvik vil bli fremmet.

Samtidig fikk de danske politifolkene stålhelmer og maskinpistoler.

50 ARS SKRIFT.

I haust gjev Noregs Mållag ut eit 50-årsskrift. Skriftstyrar er Ivar Eskeland. Han har elles teke seg av pressetenesta i samskipnaden siste året. Hovudoppgåva har vore å svare på åtak i pressa og å rette på range opplysningar. — Styret meiner ein må utvide presstenesta.

Et tarveligere maktmisbruk enn hva danskene øver i Klaksvik skal en lete lenge etter. En må helt til det mørkeste Afrika for å kunne finne noe tilsvarende. Det er IKKE klaksvikingene som er de skyldige. Den danske legeforening satte seg i sin tid til doms over dr. Halvorsen, det er der hunden ligger begravet. Under konflikten på Færøyanne i vår ble klaksvikingene lovet at de skulde få dr. Halvorsen tilbake, men det har nå vist seg å være et bedrageri fra de danske styremakters side. Var det noen som snakket om rettferdighet?

klokast i att boja sig för överhetens vilja, vare sig den har lagen bakom sig eller ej. De ha vant sig av med att med lagens stöd hävda sin rätt gentemot statens».

Videre refererer E. W. en bankmann som nylig hadde diskutert visse påtenkte statstiltak med en embedsmann i høy politisk stilling. Bankmannen, som også var jurist, hadde innvendt at vedkommende tiltak stred mot loven. Ja så, svarte embedsmannen fortrydelig, da blir vi nødt til å forandre loven.

Over vårt arme folk — fortsetter så E. W. øses der ut en slik papirflod av lover og forordninger at man iblandt har fornemmelsen av at dette land styres av et trykkeriforetagende i stedet for av regjering og riksdag. Vi taler ennda om vårt lovordnede samfunn, men i virkeligheten har vi ikke fått med oss mere enn halvdelen av hva man på 1700-tallet forstod med dette begrep, som skulle være norm for samfundslivet. Den halvdel som gjelder undersåttenes lydighet fungerer fremdeles. Men det fandtes også en halvdel som ga individene sikkerhet mot statsmaktene. Den styrende makts respekt for lovenes ukrenkelighet var forutsetningen for at kulturfolkene så lenge kunne forlike seg med å være utestengt fra statsmakten, at enevoldsperioden i Europas historie kunne bli så lang.

Om statsmaktene avgrenset sit område ville imidlertid de uophørlige forandringene, omkostningene og usikkerheten ikke få så store konsekvenser, som riksdagsmann Karl Wistrand har påpekt. «Det är först» — sier Wistrand — «när statsmakten brister i sinne för sin begränsning som verkningerna uppenbaras i hela sin föröndande vidd. I den mån den enskilde ser sin gärning, sitt lugn, sin egendom inkastade

Nå har De sjansen!

til å skaffe Dem prost A. E. HEDEM's samtlige tre brosjyrer på ett brett. Om De skulle ha forsmømt Dem før, så må De i allfall ikke gjøre det nå. Uten å ha lest disse brosjyrene er man ikke tilstrekkelig orientert. I sin logiske utformning av stoffet og sin overbevisende klarhet står prost Hedem i en særstilling blant etterkrigstidens skribenter, og det var med full grunn at Forbundssekretæren, o.r.sakf. Grønstad, i sin tid kunne erklære seg misunnelig over at det var en teolog og ikke en jurist som var forfatteren.

På grunn av flytning er i øyeblikket et restopplag utlagt til salg til redusert pris, nemlig:

	Oppr.	Nå
I. LANDSVIKOPPGJØRET OG RETTSKILDENE	kr. 3,20	kr. 2,00
II. KONGENS LINJE, KIRKENS KONTO, RETTENS STATUS	» 2,50	» 1,25
III. DET NORSKE NØYTRALITETSBRUDD SAMT HAAG OG HØYESTE-RETT	» 5,00	» 2,75

Hele serien kr. 6.00. I tillegg kommer porto kr. 0.60 pr. bestilling.

Gi Dem selv eller Deres bekjente den oppmantring å lese prost Hedem's glimrende kritikk av etterkrigsoppgjøret i Norge. Send alt i dag Deres postanvisning til forhandleren

M. TRONDSEN
Torget - Larvik.

Kjøp billig!

Av førsteklases krympet dongery tilbyr vi Dem:

Benklær nr. 48-56	kr. 22.95
Bluser »	kr. 20.90
Overalls »	» 27.80
Kjeledress »	» 39.80

Ehsfargede, ekstra slitesterke arbeidsskjorter, nr. 35-45 kr. 13.80.

Kakhiskjorter m/ brystlommer og skulderklaff fer 37-43 kr. 19.80.

Nickerser, 1/1 ull gabardin, brune, grå, blå, 46-52 kr. 79.—

Stripet flanel, 70 cm. br., kr. 2.65.

Ubleket tvill, 70 cm br. kr 2.80.

Portofritt v. kjøp for minst 75 kr.

John Sand A.s, Bjerka

Folk og Lands eksp.

GUNNAR OLAUSSEN
Telf. 1620

Hjelpekomiteen av 1955

Ny adresse: Maridalsvn. 33, Oslo. Tidligere bekjendtgjorte adresser og telefon bortfaller.

Hjelpeorganisasjonen for frontkjempere

Sekretariatet

Boks 1407, Oslo, Postgltro 180 70

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger oljet, m/ kadimerte beslag
Inneh. Alf T. Lunde
Mosseveien 8
Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

«Steinbit» fjellborr

Vi fører komplett lager av de fleste borrhanger i 3,4" og 7/8".

Hurtig ekspedisjon.

H. SNAPRUD & CO.
KONGSBERG

Maskiner — Redskaper
Tlf. 885 — 248.

Trygve Engens bok

Jeg er ingen landsviker

er nå tilsalgs for kr. 5,56 uib. Henvend Dem til nærmeste bokhandler eller til Forbundet.

Det er om denne bok H. G. har skrevet: — «Det er den beste, mest nøkterne og overbevisende bok jeg hittil har sett på trykk med hensyn til den menige manns grunner for tilmelding til NS-bevegelsen. Boken har en stor misjon».

Har De den ikke alt før, så bestill den idag!

Puss opp fasaden

Nå har vi på lager

LINOLJE
av den gode gamle kvalitet som beskytter og bevarer.
Tidohvitt
Sinkhvitt
Brekkfarger

CORAL
FARGEHANDEL
Hofgårdsgrt. 12.
Telefon 4379 Drammen

Annelise Parow

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

Tannlæge

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

Reiseskrivemaskiner

Optima Plana	kr. 485.—
Optima Elite	» 515.—
Rheinmetall	» 585.—

Avbetaling om ønskes.

SVERRE JACOBSEN
Ilseng.

Vesterveg — Kirken idag —

Forts. side 1

Schubert, men for han og var det berre særleg nemnde stykkje. Dermed skulde all tysk musikk verta stroken ut av musikklivet vårt.

Men Bach, Beethoven og Händel var tyskarar, og Wagner vart lagd ut som ein av fedrane —. Dei velkjende mennene og kvinnone i NRK kjende sjølvagt skyldnaden sin etter parolen, skyldnaden mot folk og fedreland og mot den vesterlandske kulturheimen, dei valde skranglebyttemusikk og so ein og annan Sousa-marsj.

For 10 år sidan las eg i eit Oslo-blad ei vetskapeleg utgreiding om Luther, der fekk sanneleg reformatoren på pelsen. Sjukdomane og galskapen hans vart dregne fram, mannen og verket hans vart lagd under mikroskopet. Visste eg ikkje før betre, måtte eg tru at Luther var det reine ukjære. Men det hadde verknaden sin, statskyrkja reiv av alle band til Den tyske kyrkja, og har sidan vore ein utegangar, dei reformerte kyrkjone i vest vil ikkje vita noko av ho. — Folk her til lands er slutta å gå i Den evangeliske lutherske kyrkja og borna vil slett ikkje læra Luthers katekisme. Prestskapet stend der tomhendte og lausreipa medan ein amerikansk preikar i sumar fyllte Ullevål stadion. —

Pensumet i tysk i dei høgare skulane våre vart skore dugleg ned, ei russisk-line vart sett igang. No skrik handsgymnas og høgskular yver seg avdi dei som kjem frå realskulen og gymnaset er so reint biokemiarar i tråd

Kirken idag —

Forts. fra side 1

Idag driver de samme geistlige talsmenn med allverdens analyser og hypoteser og møter og konferanser for å finne årsaken til, at det ikke lenger er noe igjen av den «aktive kirkelighet» som de prøver å innbille seg selv og andre — lå til grunn for kirkens popularitet under krigen. — Så sent som i disse dager er en prest ute i pressen og beklager at ungdommen svikter, — som han uttrykker seg, — og derfor antyder han, at det er nødvendig med radikale tiltak for å få fatt i de unge. — Og stort sett kan man si, at kirkens melodi siden 45 har vært en eneste jammer og klagesang over prestekirkens tapte posisjoner. Riktignok er det en del geistlige såkalte forgrunnsfigurer, som forer avisene med gunstig statistikk og forloren optimisme, men deres uttalelser virker på alle forstandige lesere som fattigmannstrøst av reneste vann.

Av «radikale tiltak» som søkes realisert, kan f. eks. nevnes «St. Olavs-institutter», som later til å skulle være noe originalt og effektivt, skjønt alle burde vite, at et slikt påfunn fra den protestantiske kirke ville bli den rene anakronistiske latterlighet. Men så desperat er stillingen blitt, at nærsagt hvasomhelst skal prøves for å redde stumpene. — Så reiser man en tur til nordiske eller ekumeniske møter og konferanser, der stymperen stimulerer stakkaren, og der skrives lange betenknninger om hvor storartet all ting går, og at den hellige grav er vel forvart, både ute og hjemme.

Så dekorerer man hverandre litt med doktorgrader og æresbevisninger og overbeviser muligens noen på den måte, om at kirken nok allikevel har fremragende talsmenn og ydmyge tjenere.

Når skal det gå klart opp for den norske prestekirke, det som lenge har vært klart for store deler av vårt folk, at kirkens politiske krumspring under og etter krigen er den overveiende årsak til kirkens katastrofe idag. — Hva kommer det av, at ingen annen etat i den grad har niholdt på sitt fiendtlige sinnelag — som nettopp prestene og statskirken, og hva kommer det av at det nærmest er blitt innprentet som fortjenestfull handling å vende gamle NS-folk den kalde skulder, — uten nåde og barmhjertighet?

Her vil man i all fremtid komme til å spørre: Hva gjorde kirken og prestene for å hindre skjendselen med de mange dødsdomme? Hva gjorde prestene, deriblant fengselsprestene, for å dempe heimefrontens og fengselsvaktens straffejustis og de hjemmefrontens og fengselsvaktens straffejustis og de hjemmefrontens ektefellers og barns hårde medfart? Var det kirkens og kristendommens elementærbud om broderkjærlighet som ble fremholdt av kirkens menn i de dager — eller idag?

Fordi den skrikende motsetning mellom liv og lære ble kirkens kjennetegn, derfor er stillingen blitt slik den er idag. Det har nå engang bestandig bekreftet seg det skriftens ord, at den som sår vind, han høster storm.

Gertrud Haugen

Det er ikke ofte en treffer jenter i 20-årsalderen med politikk og bondereising som hovedinteresse, men det finnes heldigvis slike — og Gjertrud Haugen fra Strinda i Sør-Trøndelag er én av dem. Hun har også skaffet seg et navn som oppleser, og gjennom tolking av dikt og prologer er hun med i kampen for bygdenes og bondestandens rett. Vi tar neppe munnen for full om vi sier at hun med sin opptreden og med sine appeller får gjort kanskje like mye for saken som mang en foredragsholder.

Hun har satt seg som mål å skaffe seg en gård på egen hånd, og at det ikke er ungjente-romantikk som ligger til grunn er sikkert nok. På farsgården har hun hver sommerferie slitt og strevet hver eneste dag, så hun vet hva hun går til. Og alt går planmessig. — Etter middelskoleeksamen gikk hun inn på hagebruksskolen, og i fjor startet hun på Sjetlein Landbruksskole, hvor hun nå gjennomgår 2-vinterkurset.

Den som forstår livet, tar det som det er

Grønstad om 1940

Forts. fra side 1

ker som man uten selv å tape i prestisje kunne velte hva som helst over på. Bannstrålen mot NS-bevegelsen og en fiffig utnyttelse av folkets godtroenhet berget Nygårds-voldregjeringen for Riksrett, skaffet statsministeren «ærespensjon» av det norske folk, og de øvrige medlemmer all mulig heder og ære.

Vel bekomme!

*
Rosinen i pølsen har jeg likevel gjemt til slutt. Alle vederbørende myndigheter — fra øverst til nedest — har bedyret at de var uten kjennskap til «varslene». La meg da rett og slett referere en melding som førstearkivar i Utenriksdepartementet, Reidar O m a n g, etter framkomsten av Trygve Lies bok, har tilstillet pressen. Meldingen lyder i sin helhet:

Koht svarer fra Washington den 4. juni 1941. Selvsagt kan han ingen ting huske — jfr. forøvrig hermed Nygårds-volds, Kohts og Ljungbergs vitneprov i Skancke-saken i novbr. 1947 der de bedyret aldri å ha sett kapitulasjonsavtalen av 10. juni 1940 — ennskjønt det umiddelbart etter ble dokumentert at de egenhendig hadde signert et eksemplar av den om at de hadde hatt den i hende. Koht skriver:

«Alt som ligg bakenfor 8. april 1940, har komi så langt bort for meg så det kostar meg stort strev å kalle det tilbake i minnet. Ja, mykje kan eg slett ikkje få fram att. En har høyrte at andre har røynt det same. — Når statsministeren og alle dei andre regjeringsmedlemmane seier at dei ingen ting fekk høyra om dei ulike varningane som hadde komi til meg om tyske overfalls-

Hvem har ansvaret

for at vårt folks åndelige latskap er blitt så stor at vi nå ikke engang skal lese Selma Lagerlöf på svensk? Et Oslo-forlag gir i høst ut Gösta Berlings saga i oversettelse!

*

Stort bedre er det ikke at Cappelens forlag bruker millioner på oversettelse av den svenske historiker Grimbergs verdenshistorie.

fra meldingen 7. april. Det er dessuten et ubestridelig faktum at de militære myndigheter fikk beskjed. Det var jo tale om vurderinger av meldinger om troppebevegelser der kompetansen først og fremst måtte være på den militære side. .

Undertegnede føler seg ikke kallet til å avsi «historiens dom» i denne sak, men vil bare få minne om faktiske forhold som er grundig utredet i Undersøkelseskommisjonen innstilling, bilag II, s. 141 flg.

Denne melding trenger ingen kommentar. Trygve Lie påstår at Kongen og regjeringen — inklusive statsminister Nygårds-vold og forsvarsminister Ljungberg, men eksklusive utenriksminister Koht — var ukjent med «varslene», — for Kongen dog — ifølge hans eget angivelige utsagn — muligvis med undtagelse av meldingen av 1. april 1940. Etter Omangs utsagn, som bygger på Utenriksdepartementets ekspedisjonsjournaler, holder ikke denne påstand stikk. Man må ha visst mer enn man er villig til å «huske». Emnet

me. Presteskapet stend der tomhendte og lausreipa medan ein amerikansk preker i sumar fyllte Ullevål stadion. —

Pensumet i tysk i dei høgare skulane våre vart skore dugleg ned, ei russisk-line vart sett igang. No skrik handelsgymnas og høgskular yver seg avdi dei som kjem frå realskulen og gymnaset er so reint hjelpelause i tysk.

Men det er vistnok for godt slege fast at sola renn i Vest, og når såg me at noko godt kom frå Tyskland?

Barnerike familier har ikke råd til å reise på ferie

I et foredrag under det nordiske reiselivsstevnet på Lillehammer opplyste disponent Arne Johnsen, i Norsk Folkeferie at 41 prosent av alle lønnsmotagere og 76 prosent av alle familier med fire eller flere barn ikke nytter sin ferie utenom hjemmet. Det skyldes både økonomiske forhold og at de mangler steder å reise til. De utenlandske turister utenom de nordiske i Norge bruker gjennomsnittlig 50 kroner, danskene bruker 30, svenskene 20 og finnene 35 kroner døgnet. Gjennomsnittsbeløpet for hver enkelt av de utenlandske turister er 298 kroner.

Disponent Johnsen sa at det må bygges camping-plasser istedet for moteller fordi det siste blir for dyrt.

Regner man med en kapasitet på 85 000 senger på hoteller, herberger, feriehytter, turisthytter m. v. og ser dette i sammenheng med det store antall innen og utenlandske turister fordelt på en sammentrengt sesong, forstår enhver at vi ikke er godt nok rustet til å ta imot den stadig økende turiststrømmen. At vi kunne absorbere den svære turisttrafikken siste år, skyldes utelukkende det at en stor del av landets egen befolkning nyttede andre oppholdssteder enn hoteller og pensjonater. Vi skal være hjertens glade for at svenskene kom over grensen med sine telt, for hvordan hadde vi

Her vil man i all fremtid komme til å spørre: Hva gjorde kirken og prestene for å hindre skjendelsen med de mange dødsdomme? Hva gjorde prestene, deriblant fengselsprestene, for å dempe heimefrontens og fengselsvaktens straffejustis og de hjemmeværende ektefellers og barns hårde medfart? Var det kirkens og kristendommens elementærbud om broderkjærlighet som ble fremholdt av kirkens menn i de dager — eller idag?

Fordi den skrikende motsetning mellom liv og lære ble kirkens kjennetegn, derfor er stillingen blitt slik den er idag. Det har nå engang bestandig bekreftet seg det skriftens ord, at den som sår vind, han høster storm.

Eller hva har kirken gjort for sine avsatte prester, de som etter 45 har vært avskåret fra et anstendig levebrød og henvist til godtfolks nåde og almisse? Har det vært noen som er blitt så usselt og avvisende behandlet som disse prester, som ikke fulgte parolen fra de kirkepolitiske ledere?

Den mann som disse politiske kirkeledere påberoper seg, han sa: Hva I ikke har gjort mot disse minste, har I heller ikke gjort mot meg. —

Disse dagens heltmodige prester, som har levd høyt på sin oppskrytte «krigsinnsats», skjønt de hele tiden fikk både i pose og sekk, de ser ikke sine utstøtte brødre, som ligger hjelpeløse langs deres vei.

Er det å undres på, at flere og flere syns synd på kirkens herre?

Eller er det å undres på, at ennå har ingen våget seg til å gi noe svar på sokneprest Hedems mange offentlige henvendelser og anklager, skjønt hans eget nasjonale rulleblad ikke har vært gjenstand for kritikk.

Men taushet er jo også et svar. —

Tilskuer.

IKKE BLÅØYET.

Før avreisen til Kreml-konferansen fikk forbundskansler Adenauer underhåndsmelding om at det hotel som skulde stilles til hans disposisjon i Moskva var «gjennomhullet» av skjulte mikrofoner og båndoptakere. Det er forklaringen på at han sa nei takk til hotell-oppholdet og at han og hans medarbeidere brukte det fra Tyskland sendte telt som sitt hovedkvarter.

ellers klart å absorbere denne enorme strøm, spurte taleren.

Et praktisk tiltak ville det være om hotellene gikk igang med å bygge spesielle sommeranneks eller sommerhytter omkring hotellene. Det skulle ligge i kommunenes interesser f. eks. å gå inn for anlegg av campingplasser, ta opp kartlegging av feriemuligheter innen sine egne grenser og ikke minst kartlegge de fiske- og jaktmuligheter som er til stede. Det sosiale reise- og ferieliv må utvikles med støtte av både stat og kommune.

kert nok. På farsgården har hun hver sommerferie slitt og strevet hver eneste dag, så hun vet hva hun går til. Og alt går planmessig. — Etter middelskoleeksamen gikk hun inn på hagebruksskolen, og i fjor startet hun på Sjetlein Landbruksskole, hvor hun nå gjenomgår 2-vinterkurset.

Den som forstår livet, tar det som det er

Noe for vårt hjemlige heltemarked?

I Kommunist-Kina har man fra i sommer innført en ny og sikkert ettertraktet tittel, nemlig ærestitelen «Sikkerhetsfelt» klasse A, B, o.s.v.).

Titelen tilfaller folk som i anseelsesverdig utstrekning angir slekt, venner og bekjente til de såkalte «myndigheter». Helten over alle helter og «Sikkerhetsfelt, klasse A» er for tiden en 21 år gammel «pekingseser» som har greidd 281 tilfeller, deriblant å få kuttet hodet av en arbeidskamerat han hadde hatt daglig selskap med i 3 år.

Var ikke dette en tanke for vårt hjemlige «helte»-marked? Etter offentlig kunngjorte oppfordringer fra rettsstaten Norges overvåkere presterte man jo selv i vårt lille land i tiden fra mai 1945 og utover noen snes tusen angiverier. Uten noe ømskinnet hensyn til sannheten fulgte «gode» nordmenn oppfordringen og rendte postverket fullstendig i senk med sine dikteriske frembringelser. «Nei, sant var det jo ikke det jeg sa», uttalte en kvinne på Klongsvinger, etter å ha bragt 8 års tvangsarbeid over en medborger, «men jeg anså det som en nasjonal plikt å melde meg til assistanse»!

Har disse mange tusen skrivekløende patrioter fra «frigjøringsdagene» fått noen offentlig påskjønnelse? Hvis ikke, er anledningen der nå». «Sikkerhetsfelt, klasse A med stjerne» etc. lyder da helt bedårende og vil sikkert bli like ettertraktet av en spesiell krets som kommandørkorset av St. Olav er det idag. Æres den som æres bør!

S. M.

langt bort for meg så det kostar meg stort strev å kalle det tilbake i minnet. Ja, mykje kan eg slett ikkje få fram att. En har høyrte at andre har roynt det same. — Når statsministeren og alle dei andre regjeringsmedlemmane seier at dei ingen ting fekk høyra om dei ulike varningane som hadde komi til meg om tyske overfallsplaner mot Noreg eller andre land, så er det greitt at eg går ut ifrå at då kan ikkje eg ha sagt noko om deim».

Altså med andre ord fullstendig uvitenhet over hele linjen. Like fra Hans Majestet selv og ned til yngste statsråd. Hva skulle man nå gripe til. Ja, spørsmålet ble drøftet i statsråd. Skulle man offentliggjøre de famøse «varsler» og hevde at man hadde vært uten kjennskap til dem inntil mars 1941? Eller — skulle man holde tett? Trygve Lie var løsningsmann. I sitt brev til Koht av 12. mai 1941 skriver han:

«Jeg er imidlertid kommet til det resultat at vi nå under krigen får la dokumentene hvile i fred. Vi får søke å holde det gående, og både hevde at meldingene ikke er slik som ryktesmedene i Norge har gitt dem ut for å være, og at disse meldinger nå er i regjeringens besittelse og i sin tid vil bli gjort til gjenstand for granskning av det norske folk og de folkevalgte organer. Vi får la diskusjonen om forseemmelser og mangler i administrasjonen og fra regjeringens og de enkelte statsråders side komme etterpå».

Dette var jo enkelt og greit. Litt fortilse og litt direkte løgn ville jo på dette tidspunkt bare være som en pølse i slaktetiden. Fanden spare!

London-regjeringen tidde, og Koht fikk absolusjon for sine synder — både for den gang og senere da man kom hjem til Norge. Man hadde gudskjelov funnet syndebruk-

Meldingene, som finnes gjengitt som bilag i Trygve Lies bok, er datert 1., 4., 5. og 7. april. Melding 1. april, som første gang nevner troppeinskipningen i Stettin, ble sendt i gjenpart til Kongen, statsministeren og forsvarsministeren. Meldingen 4. april ble sendt i gjenpart til Kongen og forsvarsministeren og dessuten telefonisk meddelt vakthavende offiser i generalstaben. Meldingen 5. april, hvor Norges navn første gang nevnes, ble sendt i gjenpart til Kongen, sitert ordlydende i brev til forsvarsministeren og dessuten meldt generalstaben. Meldingen 7. april, som forteller at flåten hadde forlatt Stettin natt til 5. april «med cestlig kurs» og at bestemmelsesstedet var ukjent, ble meddelt Forsvarsdepartementets begge avdelinger (altså ikke forsvarsministeren personlig). Avskrift ble dessuten omgående hentet av ordonans fra admiralstaben. Det er et faktum at meldingene ikke ble lagt fram i regjeringens møte. Det er også et faktum at Koht ikke var den eneste i regjeringen som kjente meldingene, kanskje bortsett

10 måter å få hjerteslag

1. Ditt arbeid kommer først, personlige hensyn kommer i annen rekke.
2. Gå på kontoret om kveldene, lørdager, søndager, helligdager.
3. Ta saksmappen hjem de kveldene du ikke er på kontoret. På den måten kan du gjenoppfriske dagens bekymringer og fortredelser.
4. Avslå aldri en forespørsel — si alltid ja takk, javel.
5. Motta alle invitasjoner til møter, banketter, komiteer og så videre.
6. Spis aldri et måltid i fred og ro. Sørg for at du kan avvikle en konferanse mens du spiser.
7. Betrakt fiske, jakt, golf, biljard, kortspill, seilturer, fototurer o.s.v. som sløsing med tid og penger.
8. Vær overbevist om at det er dumt å ta den fritiden og den ferien du har krav på.
9. Deleger aldri ansvaret til andre, bær hele ansvaret selv hele tiden.

Koht — var ukjent med «varslene», — for Kongen dog — ifølge hans eget angivelige utsagn — muligvis med undtagelse av meldingen av 1. april 1940. Etter Omangs utsagn, som bygger på Utenriksdepartementets ekspedisjonsjournaler, holder ikke denne påstand stikk. Man må ha visst mer enn man er villig til å «huske». Emnet — vepnet antall på Norge — var jo ikke noen dagligdags materiale, skulle en tro.

*

Hvor det må være betryggende for visse kretser å tro at man har helgardert seg ved å gjøre mer enn hundre tusen landsmenn til synde-bukker for feil som man selv har begått!

Kanskje de herrer likevel burde ofre en tanke på det ubehagelige faktum at Sannheten er under veis! Det er nemlig det den er, og tempoet er stadig stigende.

10. Såfremt arbeidet nødvendig-gjør reiser, sørg da for at du arbeider hele dagen og reiser hele natten, dermed kommer du tidsnok til å få hjerteslag.

(Norges Grossisttidende).

FOLK OG LAND

Redaktør og utgiver:
JOHANNES KRINGLEBOTN

Ekspedisjon og kasse:
Postboks 3214, Oslo
Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:
Kr. 20.00 pr. år, kr. 10.00 pr. halvår. Sverige, Danmark: kr. 24.00 pr. år, kr. 12.00 pr. halvår. Utlandet for øvrig: kr. 28.00 pr. år, kr. 14.00 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 30.00 pr. år, kr. 15.00 pr. halvår.

Løssalgpris: 50 øre

Annonsepris:
32 øre pr. millimeter over en spalte.

Bruk postgirnr. 16450
Sambandsstrykkeriet
Oslo